

За архітектурним рішенням храм дуже схожий на Храм Василя Блаженного (Собор Покрова Божої матері), що на Червоній площі в Москві.

Список використаних джерел:

1. Приінгульський регіональний ландшафтний парк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Приінгульський_регіональний_ландшафтний_парк . – Назва з екрана.
2. Регіональний ландшафтний парк «Приінгульський» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://priingul.inf.ua> . – Назва з екрана.
3. Приінгульський ландшафтний парк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kolokray.com/uk/f/priingulskiy-landshaftnyy-park.html>. – Назва з екрана.

Гуцаленко В., студентка

Науковий керівник: Орлова О.В.,
к. мист., доцент, ВП "КНУКІМ",
м. Миколаїв

**ЗАМКОВИЙ ТУРИЗМ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ АКТИВІЗАЦІЇ
ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ**

Туризм є однією з найбільших і динамічних галузей економіки. Високі темпи його розвитку, великі обсяги валютних надходжень активно впливають на різні сектори економіки, що сприяє формуванню власної туристської індустрії. Україна має унікальні передумови для успішного розвитку туристичної індустрії: природно-кліматичні умови, багаті історико-культурні й національно-етнографічні ресурси, велику кількість невикористаних територій, придатних для туризму і відпочинку. Одним з пріоритетних напрямів розвитку туристичної індустрії в Україні неодмінно повинен бути замковий туризм, в основі якого використання об'єктів фортифікаційного зодчества. Тому питання розвитку замкового туризму та підвищення його привабливості на національному та міжнародному рівнях є особливо актуальним на сучасному етапі розвитку і становлення туристичної галузі країни [5, с.17].

Проблеми розвитку підприємництва в сфері туризму розглядали такі вітчизняні науковці як: І. Бутирська, М. Мальська, Т. Ореховська, В. Федорченко, О. Школа, В. Кифяк. Туристичне краєзнавство в розрізі

економіки туризму висвітлено у роботах В. Петранівського, М. Рутинського, Ю. Зінько, О. Любінцевої.

Найбільша кількість замків, фортець та оборонних монастирів зберіглася до нашого часу на заході України (за підрахунками різних експертів приблизно 90% всіх замків і палаців держави) – на Львівщині, Івано-Франківщині, Тернопільщині, Волині, Закарпатті та Хмельниччині.

Так, на Львівщині, є чотири унікальні замки, що уже сьогодні є екскурсійними складовими багатьох туристичних пакетів і входять у маршрут масового туризму «Золота підкова Львівщини»: Олеський (резиденція польських магнатів у дусі італійського ренесансу, де народились майбутні королі Польщі Ян III Собеський та Михайло Корибут Вишневецький), Золочівський (так званий Китайський палац – літня королівська резиденція, у якій особливо любила зупинятись французенка Марія Казимира д'Аркуїн, яка згодом, ставши королевою, довго і «вміло» керувала Польщею, це один з містичних замків України, де досі «живе» привид його господині), Підгорецький, (європейська перлина, замок-палац, окрім того, перший Венеціанський палац на території середньої Європи, найстаріший готель в Україні, де був Гетьманський заїзд). Окрім того, туристично привабливими є також Старосільський замок (найбільший на Галичині, на жаль, занедбаний, оживає лише під час реконструкцій середньовічних боїв і фестивалів) та Добромільський замок (відбудувати який технічно нескладно, і який завдяки своєму географічному розташуванню може бути готельно-відпочинковим комплексом кінно-туристичного туризму у Карпатах) [4, с.56-57].

Замки Волині представлені Луцьким замком (або Замок Любарта, Верхній замок – один з найбільших і найдавніших на Україні, сьогодні є одним з фаворитів за привабливістю серед туристів), Острозьким замком (містить майже досконалий краєзнавчий музей) та Новомалинський замок (один з найстаріших в Україні, проте на сьогодні залишилися лише художньо-атракційні руїни).

Окреме місце посідають замки Закарпаття (12 замків), історія яких окреслена періодом X-XVI ст., а зведення зумовлено необхідністю охорони знаменитого Соляного шляху – економічно значущого для Імперії, що вів до соляних копалень у районі нинішнього Солотвина). Саме для цього й було збудовано Вишківський замок та Хустський замок, знаменитий своєю містичною господинею – бабусею графа Дракули, та тим, що нібито за це був знищений блискавкою, яка потрапила у порохову вежу). Цікавим як у археологічному, та і у туристичному плані є Середнянський замок Тамплієрів, дослідження якого нещодавно виявили численні підземні приміщення.

Туристичною візиткою Закарпаття є королівський Мукачівський замок «Паланок» (один із замкових див, збудованих на вершині базальтової гори, збережений і відреставрований). Щороку його відвідує понад 100 тис. туристів, яких приваблює середньовічна атмосфера замку, цікаві екскурсії, мистецькі виставки. Нещодавно відреставрована замкова церква (капличка), що стала родзинкою весільних турів, оскільки в замку відкрили відділення РАГСу. Проте, варто зазначити, що туристичний потенціал використовується неефективно, оскільки багато залів замку в занедбаному стані. Ще один королівський замок – Ужгородський – сьогодні є краєзнавчим музеєм, де постійно ведуться археологічні дослідження і трапляються справді унікальні експонати [3, с. 94-96].

Замки України славляться своїми легендами та міфами, які неабияк привертають увагу туристів.

Легенда про Ужгородський замок розповідає про жорстокість графа Другета по відношенню до своєї дочки. Дівчина була заживо замурована в замкові стіни за несвідому зраду – видачу замкових таємниць коханому, який виявився ворожим воєводою. За іншою версією – за те, що не хотіла стати дружиною принца, а віддала серце простому хлопцеві. Але фактом залишається те, що в 17 столітті, коли правили Другети і коли на Ужгород напали поляки, дійсно був звичай замуровувати людей у кріпосні стіни. Нібито заради підвищення обороноздатності споруди [2].

Олеський замок відомий тим, що в середині 17 століття тут народився Ян Собеський – король Польщі. За легендою, під час появи на світ немовляти була страшна гроза, а мармуровий стіл, на який поклали хлопчика, раптово блискавка розколола буквально навпіл. Вже в 1951 році в Олеський замок знову потрапила зловісна блискавка, через що почалася величезна пожежа, і будівля встояла. Охоронці замку, яким щонаочі доводиться залишатися в ній, розповідали, що постійно відчували присутність невідомих явищ з настанням темряви. На дивні звуки, тіні і напіввидимі силуети реагують також сторожові собаки. Вважається, що в Олеському замку таки є свої примари. За відомою версією привид – це душа Адама Жолкевського. Цей хлопець був закоханий в дочку одного з власників Олеського замку Маріану Данилович. І отримавши відмову батька в наданні згоди на шлюб, відчайдушний шляхтич на тому ж місці встромив собі в серце ніж. Поховали його не на цвинтарі, а просто скинули в болото у замкових стін як самогубця. Душа, тіло якої не було поховано за звичаєм, зависла між двома світами. Тому напівпрозорий дух Адама не залишає замку і лякає туристів-цінителів краси Олеського замку [2].

Про замок Сент-Міклош оповідають, що в його стінах знайшли замуrowаний людський скелет. У Середньовіччі люди думали, що замуrowана в замкових стінах людина стає покровителем-хранителем фортеці, і не вважали цю справу вбивством. Але більш романтична історія замку пов'язана з закоханими – графом Імре Текелі та княгинею Ілоною Зріні. Саме тут вони вперше зустрілися і полюбили одне одного. Принаймні, так розповідають легенди, завдяки яким фортецю і охрестили «замком кохання». Зараз фортеця активно відроджується і приймає гостей [2].

Відвідувачам Підгорецького замку у Бродівському районі екскурсоводи часто оповідають про чарівний привид з трагічною історією. Нібито коридорами замку блукає чарівна жінка, більш відома як «Біла панна». За переказами це один з власників палацу вбив власну дружину та замуrowав до стіни. Тому століттями дівчина ходить замком та благає християнського обряду поховання. Було це 400 років тому. Граф Вацлав Жевуський, багатий та дратівливий, взяв у дружини молодшу за себе на 40 років красуню Марію. Та погодилась на такий шлюб через зубожіння власної родини. Часто тікаючи від нелюбого чоловіка в парк, закладений ще родиною Конєцпольських, Марія скаржилась на долю квітам та пташиному співу. А старий граф ревнував юну красуню до гостей і навіть слуг, випрошуючи її кохання. Одного дня графиня не повернулася з прогулянки – пішли чутки, що старий чи то вбив дружину, чи то замуrowав живою, і ще довго було чути її стогін. Біла панна нагадує про свою присутність легким подихом, мерехтливим стогоном, несподіваним вітерцем. Не так давно легенда Підгорецького замку про Білу пані вважалася лише вигадкою, та під час однієї з фотосесій випадково зняв біля підземелля загадковий силует жінки, який не зникав після серії знімків. Відтоді хто тільки не шукав привид замку – і телепередача «Битва екстрасенсів», і приватні фотографі. Досі тут фіксують лише димчаті ефекти на фото, пояснити які ніхто не береться [1].

Замкові споруди України вже сьогодні можна використовувати як заклади відпочинку і туризму шляхом їх пристосування безпосередньо під готелі (поки що єдиним палацом замкового типу, який приймає рекреантів, є палац графів Шенборнів, переобладнаний під санаторій), через відкриття у них закладів харчування відвідувачів (стилізовані під старовину ресторани й таверни з середньовічною кухнею та історичними місцевими напоями), надання послуг обслуговування та супроводу урочистих подій у середньовічному стилі, шляхом відкриття музейних експозицій у приміщеннях, розміщення на територіях замків і фортець експозиції, яка відтворюватиме картини минувшини й оголошення їх музеями під відкритим небом, проведення

різноманітних історико-театралізованих фестивалів, змагань і анімаційних шоу тощо.

Безперечно, дана проблема повинна, в першу чергу, вирішуватись на законодавчому рівні, узгоджуючи механізм продажу чи передачі в довгострокову оренду історико-культурних об'єктів підприємницькому сектору за умови збереження їх архітектурного стилю та самотності. Необхідно також відрегулювати в правовому полі механізм співпраці інвестора та державної архітектурної служби, продумати і розробити комплекс заходів щодо інформаційно-рекламного просування замкового туризму. Чітке визначення правового статусу замкового туризму в Україні миттєво приверне увагу приватного інвестиційного капіталу і прискорить відродження замкової культури в Україні, що забезпечить формування стійкого внутрішнього і зовнішнього туристичного попиту [6].

Список використаних джерел:

1. Біла пані Підгорецького замку [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <https://we.org.ua/mistychna-ukrayina/bila-pani-pidgoretskogo-zamku/> – Назва з екрана.
2. Мистический туризм: 5 замков Западной Украины, которые стоит посетить [Електр. ресурс]. – Режим доступу: <http://market.korupciya.com/2016/05/30/misticheskiy-turizm-5-zamkov-zapadnoy-ukrainyi-kotoryie-stoit-posetit/> – Назва з екрана.
3. Попельницька, О.О. 100 великих міфів і легенд України / О.О.Попельницька, М. В. Оксенич. – К.: Арій, 2009. – 400 с.
4. Про замки України з акад. Б. Возницьким [Електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/indepth/story/2008/07/080719_castles_interactive_is.shtml – Назва з екрана.
5. Рутинський М.Й. Замковий туризм в Україні/ М.Й.Рутинський. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
6. Сучасний стан та перспективи розвитку замкового туризму в Україні [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/bilecka.htm – Назва з екрана.